

Folketingets Finansudvalg
lov@ft.dk

Benny Engelbrecht (S)
Benny.Engelbrecht@ft.dk

Beskæftigelsesministeriet

Ved Stranden 8

1061 København K

T +45 72 20 50 00

E bm@bm.dk

www.bm.dk

CVR 10172748

Finansudvalget har i brev af 22. marts 2019 stillet følgende spørgsmål nr. 1 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Benny Engelbrecht (S).

27. marts 2019

Spørgsmål nr. 1:

”Vil ministeren oplyse, hvor meget der allerede er blevet afsat til et løft af digitale kompetencer i grundskolen, såvel som de videregående uddannelser, i perioden 2011-2018, herunder om man kan påvise forbedrede effekter på elevernes og de studerende indlæring med de øgede midler til digitalisering?”

J.nr. 2019 - 28

Svar:

Jeg har indhentet bidrag fra undervisningsministeren samt uddannelses- og forskningsministeren.

Grundskolen

Hvad angår løft af digitale kompetencer i grundskolen, oplyser undervisningsministeren:

”Digitale kompetencer i grundskolen er et område, som Undervisningsministeriet har haft fokus på over en lang periode gennem en række forskellige tiltag og fortsat vil have fokus på i de kommende år.

Med aftale om kommunernes økonomi for 2012 besluttede regeringen og KL at afsætte 500 mio. kr. til en fællesoffentlig indsats for styrket anvendelse af it i folkeskolen. Indsatsen forløb i perioden 2012 til 2017, dog med enkelte projekter afsluttet i 2018.

Indsatsens hovedfokus var på at bidrage til at udvikle markedet for digitale læremidler, understøtte en let og overskuelig adgang til digitale læremidler og medvirke til, at erfaringer fra forsøgs- og forskningsprojekter blev udbredt. Løft af digitale kompetencer har således ikke været det primære indsatsområde.

Undervejs blev dog igangsat udviklingsprojektet ”Professionskapacitet”, som blev gennemført i 2017-2018. Formålet med projektet var bl.a. at udvikle og løfte professionshøjskolernes digitale kompetencer på læreruddannelsen, lærerefteruddannelsen, de deltagende skoler samt hos Centre For Undervisningsmidler (CFU). Der

var afsat 7,6 mio. kr. til projektet, som blev suppleret af egenfinansiering fra professionshøjskolerne på 2,0 mio. kr.

Indsatsen for it i folkeskolen er blevet evalueret af konsulenthuset Rambøll i juni 2018 for at få mere viden om, hvordan skolerne bruger it, og hvordan skolerne understøttes bedst muligt fremadrettet. Evalueringen viser, at lærere og elever i gennemsnit oplever en række positive effekter ved brugen af digitale ressourcer.

For fremover bedre at kunne udnytte potentialet i at bruge it i undervisningen fremhæver evalueringen dog samtidig bl.a. behovet for kompetenceudvikling og opkvalificering. Det skyldes, at evalueringen dokumenterer en signifikant og stærk sammenhæng mellem oplevede lærerkompetencer og oplevet effekt af it i undervisningen. Lærere, der er fortrolige med og har de rette it-didaktiske kompetencer, oplever i højere grad positive effekter end deres kolleger.

I regi af folkeskolereformen i 2013 blev der afsat 1,0 mia. kr. til kompetenceudvikling af lærere, pædagoger og ledere. Målet med indsatsen var, at lærerne i 2020 skulle have undervisningskompetence – svarende til linjefag – i de fag, de underviser i. Digitale kompetencer i grundskolen var ligeledes et fokus i aftalen om reformen. Det er imidlertid ikke muligt at sige, hvor mange af midlerne der er anvendt specifikt til kompetenceudvikling i it, da opgørelsen laves på et mere overordnet niveau, *jf. tabel 1*. Hertil kommer, at kompetenceudvikling i it kan falde ind under flere af kategorierne.

Tabel 1

Tilskud til kompetenceudvikling og realiseret forbrug fra 2014 til 2017 fordelt på indsatsområder (mio. kr.)

	Forbrug	Andel, i pct.
Linjefagskompetence	96,1	24 %
Understøttelse af øget inklusion	51,6	13 %
Klasseledelse	12,9	3 %
Løbende faglig opdatering	60,3	15 %
Specialistkompetencer, blandt andet dansk og matematik	57,7	15 %
Øvrige særlige indsatsområder, blandt andet it	33,6	9 %
Kurser omfattende flere indsatsområder	80,5	21 %
I alt	392,7	100 %
Modtaget tilskud	447,7	
Ikke-anvendt tilskud	55,0	12 %

Anm: Der er foretaget afrundinger. Opgjort på baggrund af de samlede kommunale indberetninger for regnskabsårene 2014 til 2017

Kilde: Undervisningsministeriet

Det bemærkes desuden, at førnævnte linjefagsmålsætning er blevet udskudt fra 2020 til 2025 som led i Aftale om *Folkets skole: Faglighed, dannelse og frihed – justeringer af folkeskolen til en mere åben og fleksibel folkeskole* fra januar 2019.

Slutteligt kan nævnes Undervisningsministeriets forsøgsprogram med teknologiforståelse. Forsøgsprogrammet skal skabe viden om, hvordan man bedst muligt styrker teknologiforståelse hos den enkelte elev, og hvordan teknologiforståelse bedst bliver en del af undervisningen i folkeskolen. Som en del af forsøgsprogrammet gennemføres forsøg på 46 udvalgte skoler i perioden 2018-2021, og der sker kompetenceudvikling af lærere og undervisere med henblik på, at de får kompetencerne til at undervise eleverne i den nye faglighed. Der er samlet afsat 68 mio. kr. til forsøgsprogrammet i perioden 2018-2021 som led i *Aftale om initiativer for Danmarks digitale vækst*.

De i alt 30,0 mio. kr. i perioden 2019-2022 til de supplerende indsatser til forsøgsprogrammet om teknologiforståelse i indeværende aktstykke om udmøntning af Disruptionreserven foreslås ligeledes at finde anvendelse på tre aktiviteter: 1) etablering af et landsdækkende netværk for grundskoler, der ønsker at arbejde med teknologiforståelse, men som ikke deltager i Undervisningsministeriets forsøg, 2) yderligere kompetenceudvikling af folkeskolelærere og undervisere på professionshøjskolerne og 3) opbygning af vidensmiljøer på tværs af professionshøjskoler og universiteter for at fremme en bred forankring af teknologiforståelse.”

Videregående uddannelser

Hvad angår løft af digitale kompetencer på de videregående uddannelser, oplyser uddannelses- og forskningsministeren:

”Uddannelses- og Forskningsministeriet har i perioden 2011-2018 afsat midler til følgende projekter, som på forskellig vis skal understøtte et løft af digitale kompetencer på de videregående uddannelser:

Øget digitalisering i professionshøjskolernes varetagelse af undervisningsmiddelcenterfunktionen (midler afsat i 2013)

Projektet havde til formål at finde løsninger til en øget digitalisering af undervisningsmiddelcenterfunktionen på professionshøjskolerne som en del af et samlet arbejde med bedre understøttelse af professionshøjskolernes opgave som centre for undervisningsmidler.

Partnerskab om MOOCs (Massive Open Online Courses) i Danmark (midler afsat i 2015)

Projektet havde til formål at udrede barrierer og potentialer for etablering af et nationalt partnerskab om MOOCs (Massive Open Online Courses) i Danmark.

Kvalitet og relevans i undervisningen i det 21. århundrede (midler afsat i 2017)

Projektet skal udvikle nationale, tværgående digitale undervisningsforløb på bygningskonstruktør- og serviceøkonomuddannelsen, som skal supplere de ordinære læringsforløb og skabe erfaring med det digitale læringsrum.

Teknologi i sundhedsprofessioner og –praksis (midler afsat i 2017)

Projektet skal accelerere implementeringen af professionsrelevant teknologi i de professionsfaglige grunduddannelser og skabe relevant efter- og videreuddannelse, der kan øge professionsrelevante teknologikompetencer hos sundhedsprofessionelle.

Kompetenceudvikling og implementering af teknologiforståelse på læreruddannelsen og i folkeskolen (midler afsat i 2017)

Projektet skal understøtte, at den nyeste internationale viden om og praksiserfaringer med teknologiforståelse og digitale kompetencer på uddannelsesområdet implementeres på landets læreruddannelser og med tilbageløb i efter- og videreuddannelser.

Computational thinking – learning from the USA (midler afsat i 2017)

Projektet skal indhente viden og erfaringer fra USA og etablere samarbejde med amerikanske forskningsmiljøer og folkeskoler, som er langt fremme ift. forskning i og arbejde med teknologiforståelse og computational thinking. Der er indgået samarbejdsaftaler med UC Berkeley og UC San Diego, så danske forskere kan få adgang til ophold og samarbejde med amerikanske forskere inden for området.

Virtuelle undervisningsteknologier i naturvidenskab (midler afsat i 2017)

Projektet skal udforske virtuelle læringsteknologier og integrere dem i undervisningen på RUCs naturvidenskabelige bacheloruddannelse via bl.a. brug af virtuelle laboratorier. Projektet skal desuden forske i virtuelle læringsteknologier og skabe viden om, hvordan de nye teknologier bedst kan anvendes i undervisningen på en måde, der understøtter læring og dele viden med bl.a. universiteter og relevante virksomheder.

Initiativ fra Smart Learning (midler afsat i 2018)

Projektet skal blandt andet undersøge og udvikle digitale forløb med fokus på nye undervisningsformer samt undersøge og udvikle nye eksamensformer, som tager udgangspunkt i den voksnes erfaring, livssituation og behov.

Tabel 2**Tilsagn og bevillinger fordelt på projekter i perioden 2011-2018 (kr.)**

Projektitel	Tilsagn/bevilling
Øget digitalisering i professionshøjskolernes varetagelse af undervisningsmiddelcenterfunktionen	5.000.000
Partnerskab om MOOCs (Massive Open Online Courses) i Danmark	2.000.000
Kvalitet og relevans i undervisningen i det 21. år	5.000.000
Teknologi i sundhedsprofessioner og -praksis	2.000.000
Kompetenceudvikling og implementering af teknologiforståelse på læreruddannelsen og i folkeskolen	3.500.000
Computational thinking – learning from the USA	3.350.000
Virtuelle undervisningsteknologier i naturvidenskab	20.000.000
Initiativ fra Smart Learning	957.338
I alt	41.807.338

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet

Venlig hilsen

Troels Lund Poulsen